

Z Kroniki naukowej

NAUKOWA SESJA ODCZYTOWA Z OKAZJI
10-LECIA NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ

W dniu 7 października 1959 r. odbyła się w sali malinowej Pałacu Działyńskich w Poznaniu zorganizowana przez Instytut Zachodni przy współdziałaniu Rady Okręgu Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich, Zachodniej Agencji Prasowej i „Tygodnika Zachodniego” — Naukowa Sesja Odczytowa z okazji 10-lecia Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Po zagajeniu Sesji przez dyrektora Instytutu Zachodniego prof. G. Labudę, pierwszy referat zatytułowany „Niemiecka Republika Demokratyczna — Sojusznik Polski Ludowej” wygłosił dr B. Wiewióra (Referat zamieszczony został w tym nrze „Przeglądu Zachodniego”).

Następnie zabrał głos mgr B. Gruchman, który mówił na temat „Osiągnięcia gospodarcze NRD”. Referat przedstawił na wstępie sytuację gospodarczą, w jakiej znajdowała się NRD przed dziesięciu laty. Gospodarka NRD stała wówczas przed trzema zadaniami; musiała ona dążyć: 1) do jak najspiesniejszego usunięcia ekonomicznych skutków wojny (odbudowa zniszczonych fabryk, mieszkań, reparacje wojenne itp.), 2) do rozbudowy sił wytwórczych, aby sobie zapewnić trwałą podstawę rozwoju i zmniejszyć zarazem dysproporcje w przedwojennym rozwoju gospodarczym zachodniej i wschodniej części Niemiec, i 3) do podniesienia stopy życiowej ludności i zapewnienia wzrostu bardzo niskiego wówczas spożycia.

Jak wykazuje bilans osiągnięć gospodarczych minionych 10 lat, wspomniane zadania zostały we wszystkich dziedzinach życia ekonomicznego NRD w pełni zrealizowane.

Referent wskazał na to, że szczególnie szybko rozwinął się przemysł metalurgiczny, elektrotechniczny i przemysł chemiczny, a przemysł środków produkcji został tak poważnie rozbudowany, że wyprzedził tempem swego rozwoju wzrost produkcji całego przemysłu.

Jeżeli chodzi o produkcję rolną, to dzięki znacznemu jej wzrostowi spożycie ludności we wszystkich artykułach konsumpcyjnych uległo podwojeniu, a przeciętne koszty utrzymania już w r. 1957 wynosiły ok. 60% poziomu z r. 1950.

W okresie 10-lecia wybudowano też wiele nowych mieszkań, rozbudowano opiekę społeczną oraz urządzenia oświatowe i kulturalne.

Handel zagraniczny NRD zwiększył w latach 1950—1958 swe obroty pięciokrotnie po stronie eksportu i 3,5-krotnie po stronie importu.

Tak pomyślne wyniki gospodarcze stały się możliwe dzięki wysiłkowi całego społeczeństwa, który znalazł m. in. swój wyraz we wzrastającej wydajności pracy i oszczędnym dysponowaniu środkami materiałowymi i finansowymi, oraz dzięki wszechstronnej pomocy Związku Radzieckiego i współpracy z wszystkimi państwami socjalistycznymi.

Uzyskane w minionym dziesięcioleciu wyniki stanowią podstawę do realizacji zasadniczego zadania gospodarczego NRD na najbliższe kilka lat — tzn. prześcignięcia NRF w spożyciu podstawowych artykułów konsumpcyjnych na głowę mieszkańca — oraz bazę wyjściową do dalszego rozwoju całej gospodarki w latach 1959—1965.

W referacie następnym mgr T. Piotrowska mówiła na temat „Osiągnięcia kulturalne NRD”. Referentka omówiła na wstępie działalność tej organizacji kul-

turalnej, która zaraz po wojnie podjęła program przebudowy życia kulturalnego Niemiec i zrzeszyła całą inteligencję postępową Niemiec wschodnich. Organizacją tą był „Kulturbund zur demokratischen Erneuerung Deutschlands”.

Następnie referentka przedstawiła idee przewodnie, kształtujące poszczególne dziedziny życia kulturalnego NRD. Mówiąc o szkolnictwie nakreśliła przede wszystkim te problemy, które związane są z jego politechnizacją, przeprowadzaną obecnie w NRD systematycznie, a zmierzającą do uczynienia z młodzieży, przez skontaktowanie jej z pracą szerokich mas miast i wsi, prawdziwej nosicielki nowej kultury klasy robotniczej.

Przemiany o podobnym charakterze, jak w szkolnictwie, dają się zauważyć w NRD w każdej dziedzinie życia kulturalnego. Jeżeli chodzi np. o literaturę i sztukę, to i tu postuluje się zacieśnienie kontaktów pomiędzy pisarzami i twórcami a klasą robotniczą. Wynika to z przeświadczenia, że tylko pisarz, który sam pracuje wśród robotników, który bezpośrednio tak jak swoje przeżywa ich problemy, może dać wierne, pełne życia odbicie tych spraw w swojej twórczości.

Z postulatem tym łączy się ściśle dążenie do pobudzenia robotników do rozwijania własnej twórczości. Stąd hasło: „Greif zur Feder Kumpel”. W wyniku tej akcji powstały już duże materiały, które w postaci pamiętników, dzienników czy wspomnień czekają na opracowanie. Referentka na tle tych postulatów wskazała też na najważniejsze osiągnięcia literackie w NRD z uwzględnieniem literatury dziecięcej.

Postulat udziału klasy robotniczej w tworzeniu wartości kulturalno-artystycznych ma także swoje zastosowanie w życiu teatralnym NRD. Poza sztukami o tematyce współczesnej znajduje to także swój wyraz we współpracy teatrów zawodowych z amatorskimi zespołami robotniczymi, a także po raz pierwszy w udziale ludności wsi w szeroko zakrojonych imprezach widowiskowych, jak np. w wystawieniu „Wilhelma Tella” przez mieszkańców wsi Bauernbach, czy w festiwalu na Rugii.

Z kolei referentka zwróciła uwagę na najważniejsze osiągnięcia NRD w dziedzinie sztuk plastycznych i wystawnictwa, muzyki, filmu, działalności wydawniczej i bibliotekarstwa oraz muzealnictwa.

Ostatnim referentem był redaktor Z. Szumowski, który podzielił się ze słuchaczami swymi wrażeniami z podróży po NRD. Redaktor Szumowski na konkretnych przykładach starał się pokazać, jak w NRD w walce z obciążeniami przeszłości, w szczerym wysiłku wykuwa się nowe oblicze Niemiec, Niemiec demokratycznych i pokojowych.

Po referatach odbyła się dyskusja, w której zajmowano się osiągnięciami kulturalnymi NRD.

Sesji przewodniczył prof. Z. Kaczmarczyk, wicedyrektor Instytutu Zachodniego.

M. S.

DZIAŁALNOŚĆ KATOWICKIEGO ODDZIAŁU POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO

Wśród działających w woj. katowickim towarzystw o charakterze naukowym dużą aktywnością legitymuje się Oddział Katowicki Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Rozwija on wszechstronną działalność zarówno na odcinku popularyzowania wiedzy ekonomicznej, jak i na płaszczyźnie czysto naukowej. Dominują tutaj spotykane na ogół gdzie indziej formy, takie jak organizowanie kursów, których celem jest dokształcanie i podnoszenie kwalifikacji pracowników przemysłu i administracji gospodarczej, a które jednocześnie umożliwiają Oddziałowi finansowanie innych odcinków działalności, np. akcji wydawniczej. Tutaj Oddział ma